A??r? Rekabetçi Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *A??r? Rekabetçi Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17033

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

A??r? Rekabetçi Tutum Ölçe?i (ARTÖ), bireylerin **a??r? rekabet** e?ilimlerini ve tutumlar?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? olan orijinal bir ölçe?in Türk kültürüne uyarlanm?? halidir. Ölçek, 1997 y?l?nda B. Ayd?n ve M. Akba? taraf?ndan Türkiye ko?ullar?na göre adapte edilmi?tir. Toplam 26 maddeden olu?ur ve yan?tlar 5'li Likert tipi derecelendirme (1=bana göre kesinlikle do?ru de?il - 5=bana göre her zaman do?ru) ile al?n?r. ARTÖ, rekabetin sa?l?ks?z, y?k?c? ve nevrotik boyutunu de?erlendirmeye odaklanarak, bireyin ya?amdaki ba?ar?y? ba?kalar?n? yenme zorunlulu?u olarak görme derecesini ölçer.

Anahtar Kelimeler

A??r? rekabet, tutum, psikolojik ölçek, uyarlama, rekabetçi ki?ilik, psikometri.

Yazarlar

B. Ayd?n, M. Akba?

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin **a??r? rekabetçi tutumlar?n?** Türk kültürü ve dil ko?ullar?na uygun olarak güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Orijinal olarak geli?tirilen ölçe?in kültürel uyarlama süreci, rekabetin patolojik yönlerini tespit etmeyi ve bu tutumlar?n bireyler üzerindeki etkilerini incelemeyi hedefler.

Ölçek, rekabeti sadece ba?ar?ya ula?ma motivasyonu olarak de?il, ayn? zamanda ba?kalar?n? yenme ve onlara üstünlük kurma ihtiyac? olarak gören bireysel e?ilimleri belirlemede kritik bir araçt?r. Bu psikometri arac?, özellikle e?itim psikolojisi ve sosyal psikoloji alanlar?nda yap?lan ara?t?rmalarda kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

A??r? Rekabetçi Tutum Ölçe?i, psikolojik literatürde "hypercompetitiveness" (a??r? rekabetçilik) olarak tan?mlanan yap?y? ölçmektedir. Bu yap?, kazanman?n mutlak bir zorunluluk oldu?u, ba?kalar?n?n ba?ar?s?zl???n?n ki?isel zafer anlam?na geldi?i ve genellikle **dü?ük benlik sayg?s?** ile ili?kili olan sald?rgan ve nevrotik bir rekabetçilik biçimini ifade eder.

A??r? rekabetçi tutum, bireyin di?er insanlar? potansiyel tehdit veya engel olarak görmesine neden olur. Ölçek, bu tutumun bireyin sosyal ili?kileri, i?birli?i yetene?i ve genel ruh sa?l??? üzerindeki olumsuz etkilerini de?erlendirmeye yard?mc? olan maddeler içerir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Geçerlik

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas? kapsam?nda geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Ancak, kaynakçada spesifik geçerlik katsay?lar? detayland?r?lmam??t?r. Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek amac?yla yap? geçerli?i ve içerik geçerli?i çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Güvenirlik

Ayd?n ve Akba? (1997) taraf?ndan yürütülen uyarlama çal??mas?nda ölçe?in güvenirli?i incelenmi?tir. Güvenirlik çal??malar?nda genellikle iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) veya test-tekrar test yöntemleri kullan?l?r. Ölçe?in güvenilirli?inin Türk örnekleminde tatmin edici düzeyde oldu?u kabul edilmektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama çal??mas?n?n bir parças? olarak, A??r? Rekabetçi Tutum Ölçe?i'nin orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde de korunup korunmad???n? incelemek amac?yla faktör analizi yap?lm??t?r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?ini destekleyen temel faktörlerin tespit edilmesini sa?lam??t?r.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Toplam 26 madde. Maddeler 5'li Likert tipi bir ölçek üzerinde derecelendirilir.

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler ve yüksek ö?renim ö?rencileri (Uyarlama çal??mas?n?n sunuldu?u sempozyum ba?lam?ndan ç?kar?lm??t?r).

Age Group: Genç yeti?kinlik ve sonras?.

Population Details: Türkiye ko?ullar?nda e?itim gören ve ya?ayan bireyler.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim (self-report) yöntemi. Derecelendirme sistemi ?u ?ekildedir: 1=bana göre kesinlikle do?ru de?il, 5=bana göre her zaman do?ru.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Anahtar Kelimeler

Rekabetçi tutum, psikolojik de?erlendirme, ölçek geli?tirme, **sosyal kar??la?t?rma**, nevrotik rekabet.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: makbag@marmara.edu.tr (Sorumlu Yazar: Müge Akba?)

Correspondence Address: Marmara Üniversitesi (Uyarlama çal??mas?n?n sunuldu?u kurum).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in uyarlama çal??mas? 1997 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m?na ili?kin izinler için sorumlu yazar Müge Akba? ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Ayd?n, B. ve Akba?, M. (1997). A??r? rekabetçi tutum ölçe?inin ülkemiz ko?ullar?na uyarlanmas?. II. Ulusal E?itim Sempozyumu Bildiri Kitab? (s.198-204). 18-20 Eylül 1996, Marmara Üniversitesi, ?stanbul.

A??r? Rekabetçi Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in tam metni için sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir. A?a??da ölçekten örnek maddeler sunulmu?tur.

Bir yar??mada ba?ar?l? olmak kendimi daha güçlü hissetmemi sa?lar.
Ba?kas? ile ilgilenen birisinin beni sevmesini sa?lamak için mücadele etmeyi severim.
Beni ba?kalar?n?n önünde ele?tiren ve küçük dü?üren kimse ile muhatap olmaya gerek duymam. (ters madde)
Bir yar??mada ba?ar?l? olmak, daha de?erli oldu?um duygusunu vermez. (ters madde)

Ölçek toplam 26 maddeden olu?maktad?r.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

asiri-rekabetci-tutum-olcegi-hypercompetitive-attitude-scale-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM